

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 373/06-46

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. marca 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti spoločnosti M., B., zastúpenej advokátom JUDr. M. M., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Cb 163/01 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo spoločnosti M. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Cb 163/01 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Bratislava II v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Cb 163/01 p r i k a z u j e konať bez zbytočných priet'ahov.

3. Spoločnosti M. p r i z n á v a finančné zadost'učinenie v sume 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré jej je Okresný súd Bratislava II p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od doručenia tohto nálezu na účet jej právneho zástupcu JUDr. M. M., B.

4. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti spoločnosti M. n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením sp. zn. II. ÚS 373/06 z 8. novembra 2006 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť spoločnosti M. (ďalej len „s'ťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Cb 163/01.

S'ťažovateľka vo svojej s'ťažnosti uviedla, že je na strane žalobcu účastníkom konania vedeného okresným súdom, predmetom ktorého je pohľadávka, ktorú získala postúpením od predchádzajúceho žalobcu (veriteľa) v priebehu súdneho konania, nadobudnutím práv k pohľadávke a vstupom do procesného postavenia predchádzajúceho

žalobcu vstúpila aj do práv v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo zakladá jej procesnú legitimáciu na podanie ústavnej sťažnosti.

Podľa vyjadrenia sťažovateľky „... *Okresný súd Bratislava II bol v doterajšom - zatiaľ právoplatne neskončenom - konaní o vyššie uvedenej veci opakovane nečinný a zbytočnými (aspoň podľa nášho názoru) prietahmi porušil ústavné právo sťažovateľa ako účastníka konania, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov, resp. právo na prejednanie jeho veci v primeranej lehote podľa článku 6 ods. 1 veta prvá Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd*“.

Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili obaja účastníci konania. Sudkyňa poverená výkonom funkcie predsedu okresného súdu v liste sp. zn. Spr. 2091/06 z 2. januára 2007 uviedla, že dĺžka konania bola ovplyvnená aj prietahmi, ktoré spôsobil právny predchodca sťažovateľky a súčasne oznámila, že netrvá na konaní verejného ústneho pojednávania. K listu bola pripojená aj chronológia procesných úkonov.

Právny zástupca sťažovateľky sa v liste z 12. januára 2007 vyjadril k stanovisku okresného súdu v tom zmysle, že „*Údajné prietahy v konaní spôsobené právnym predchodcom navrhovateľa - ak sa za prietahy vôbec dajú jeho úkony považovať - by mohli Okresný súd Bratislava II zbaviť zodpovednosti nanajvýš za dĺžku trvania súdneho sporu, rozhodne však nie za to, že žalobcovi nebola poskytovaná aj účinná právna ochrana.*

Účinnosť a rýchlosť právnej ochrany sú totiž dve navzájom neoddeliteľné vlastnosti súdneho konania, ktoré musia byť v tej-ktorej veci posudzované spoločne, vo vzájomnej súvislosti“. Podľa vyjadrenia právneho zástupcu právam sťažovateľky nebola v doterajšom konaní poskytnutá rýchla právna ochrana, pretože sa v ňom nevyskytla žiadna taká súdom nezavinená prekážka postupu konania podľa § 107 a nasl. zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „OSP“), ktorá by konajúci súd zbavovala zodpovednosti za to, že súdne konanie trvá už viac ako sedem rokov. Právny zástupca zároveň oznámil, že sťažovateľka súhlasí s tým, aby ústavný súd upustil od ústneho pojednávania vo veci.

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

Sťažnosť na konanie v tejto veci pôvodne prijímal II. senát ústavného súdu. Pretože od 28. februára 2007 v súlade s rozvrhom práce na tento rok sa sudca spravodajca Ján Auxt stal predsedom III. senátu ústavného súdu, veci, v ktorých je sudcom spravodajcom Ján Auxt, sa prerokúvajú v III. senáte ústavného súdu. Z tohto dôvodu sa táto vec prerokovala a rozhodla vo veci samej v zložení, ktoré je uvedené v záhlaví tohto nálezu.

II.

Z obsahu súdneho spisu ústavný súd zistil následovný priebeh konania:

Dňa 1. júna 1999 právny predchodca sťažovateľky podal Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) návrh na vyslovenie neplatnosti právneho úkonu – úverovej zmluvy a návrh na nariadenie predbežného opatrenia.

Dňa 18. júna 1999 krajský súd z dôvodu nedostatku vecnej príslušnosti postúpil vec okresnému súdu.

Dňa 28. júna 1999 právny predchodca sťažovateľky podal okresnému súdu zmenu návrhu na začatie konania.

Dňa 2. júla 1999 okresný súd z dôvodu nedostatku miestnej príslušnosti postúpil vec Okresnému súdu Bratislava I.

Dňa 22. júla 1999 Okresný súd Bratislava I predložil vec na rozhodnutie o miestnej príslušnosti krajskému súdu.

Dňa 23. novembra 1999 krajský súd vydal uznesenie o určení miestnej príslušnosti okresného súdu, ktoré doručil odporcovi 14. januára 2000; právnenému predchodcovi sťažovateľky sa uznesenie nepodarilo doručiť, pretože „*adresát bol odstahovaný bez udania adresy*“.

Dňa 18. februára 2000 Okresný súd Bratislava I doručil uznesenie o určení miestnej príslušnosti okresného súdu právnenému predchodcovi sťažovateľky - likvidátorovi spoločnosti.

Dňa 14. marca 2000 Okresný súd Bratislava I postúpil vec okresnému súdu.

Dňa 24. marca 2000 vyzval okresný súd právneho predchodcu sťažovateľky na opravu návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 26. mája 2000 opätovne vyzval okresný súd právneho predchodcu sťažovateľky na opravu návrhu na vydanie predbežného opatrenia (adresát zásielku neprevzal).

Dňa 1. decembra 2000 predvolal okresný súd právneho zástupcu sťažovateľky na „informatívny výsluch“ (adresát zásielku neprevzal).

Dňa 17. januára 2001 okresný súd z dôvodu nedostatku vecnej príslušnosti postúpil vec krajskému súdu.

Dňa 23. februára 2001 krajský súd predložil vec na rozhodnutie o vecnej príslušnosti Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“).

Dňa 29. marca 2001 najvyšší súd vydal uznesenie o určení vecnej príslušnosti okresného súdu, ktoré doručil právnemu predchodcovi sťažovateľky 21. mája 2001.

Dňa 29. mája 2001 krajský súd postúpil vec okresnému súdu.

Dňa 18. júna 2001 právny predchodca sťažovateľky oznámil, že trvá na podanom návrhu.

Dňa 22. júna 2001 krajský súd zaslal dodatok spisu okresnému súdu.

Dňa 30. júla 2001 a 23. augusta 2001 okresný súd predvolal právneho predchodcu sťažovateľky „na informatívny výsluch“, na ktorý sa nedostavil.

Dňa 24. októbra 2001 okresný súd vyzval právneho predchodcu sťažovateľky na doplnenie návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 15. januára 2002 okresný súd opätovne vyzval právneho predchodcu sťažovateľky na doplnenie návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 24. januára 2002 právny predchodca sťažovateľky predložil úpravu návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 12. apríla 2002 určil okresný súd termín pojednávania na 23. máj 2002.

Dňa 23. mája 2002 uskutočnil okresný súd pojednávanie, ktoré odročil na neurčito pre účely rozhodnutia o návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Dňa 10. júna 2002 okresný súd vydal uznesenie o zastavení konania o návrhu na vydanie predbežného opatrenia z 1. júna 1999 a o zamietnutí návrhu na vydanie

predbežného opatrenia z 24. januára 2002, ktoré doručil právnemu predchodcovi sťažovateľky 21. júna 2002.

Dňa 20. júna 2002 právny predchodca sťažovateľky podal čiastočné späťvzatie návrhu a zmenu návrhu na začatie konania.

Dňa 22. júla 2002 vyzval okresný súd právneho predchodcu sťažovateľky na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 20. augusta 2002 právny predchodca sťažovateľky požiadal o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 17. septembra 2002 vyzval okresný súd právneho predchodcu sťažovateľky k predloženiu podkladov preukazujúcich jeho pomery pre účely rozhodnutia o oslobodení od súdnych poplatkov.

Dňa 3. októbra 2002 právny predchodca sťažovateľky požiadal o predĺženie lehoty na predloženie požadovaných podkladov.

Dňa 30. októbra 2002 právny predchodca sťažovateľky predložil podklady pre účely rozhodnutia o oslobodení od súdnych poplatkov.

Dňa 10. februára 2003 okresný súd vydal uznesenie, ktorým nepriznal právnemu predchodcovi sťažovateľky oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 1. apríla 2003 vyzval okresný súd právneho predchodcu sťažovateľky na zaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 12. mája 2003 právny predchodca sťažovateľky požiadal opätovne o oslobodenie od súdnych poplatkov.

Dňa 28. júla 2003 oznámil právny predchodca sťažovateľky postúpenie pohľadávky, ktorá je predmetom súdneho konania.

Dňa 26. augusta 2003 okresný súd uznesením zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku.

Dňa 16. septembra 2003 právny predchodca sťažovateľky oznámil okresnému súdu, že súdny poplatok zaplatil 12. septembra 2003.

Dňa 30. septembra 2003 právny predchodca sťažovateľky podal odvolanie proti uzneseniu o zastavení konania.

Dňa 2. októbra 2003 okresný súd zrušil uznesenie o zastavení konania.

Dňa 30. januára 2004 vyzval okresný súd právneho predchodcu sťažovateľky predložiť zmluvy o postúpení pohľadávok (ďalej len „zmluva“).

Dňa 17. februára 2004 oznámil právny predchodca sťažovateľky odstúpenie postupcu od zmluvy o postúpení pohľadávok.

Dňa 9. augusta 2004 určil okresný súd termín pojednávania na 14. október 2004 a vyzval právneho predchodcu sťažovateľky o predloženie zmluvy.

Dňa 14. októbra 2004 uskutočnil okresný súd pojednávanie, na ktorom právny predchodca sťažovateľky požiadal o jeho odročenie; okresný súd odročil pojednávanie na 20. január 2005 a vyzval právneho predchodcu sťažovateľky na predloženie zmluvy.

Dňa 17. januára 2005 právny predchodca sťažovateľky ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní a požiadal o odročenie pojednávania.

Dňa 20. januára 2005 uskutočnil okresný súd pojednávanie, ktoré bolo odročené pre neprítomnosť účastníkov na neurčito.

Dňa 20. januára 2005 okresný súd opätovne vyzval právneho predchodcu sťažovateľky na predloženie zmluvy a vyjadrenia.

Dňa 22. februára 2005 právny predchodca sťažovateľky predložil svoje vyjadrenie a dôkazy.

Dňa 21. marca 2005 právny predchodca sťažovateľky oznámil okresnému súdu postúpenie pohľadávky (jej časti), ktorá je predmetom súdneho konania.

Dňa 21. apríla 2005 okresný súd vyzval právneho predchodcu sťažovateľky na predloženie zmluvy.

Dňa 25. júla 2005 okresný súd opätovne vyzval právneho predchodcu sťažovateľky na predloženie zmluvy.

Dňa 26. augusta 2005 sťažovateľka predložila návrh na vstup nového žalobcu do konania (v rozsahu postúpenej pohľadávky), zmluvu o postúpení pohľadávok a súvisiace podklady.

Dňa 14. októbra 2005 sťažovateľka predložila svoje stanovisko k súdnemu konaniu.

Dňa 31. októbra 2005 sťažovateľka podala žiadosť o odstránenie prieťahov v konaní.

Dňa 10. novembra 2005 okresný súd vyzval právneho predchodcu sťažovateľky upraviť petit žaloby a vyjadriť sa ohľadne pripustenia ďalšieho účastníka do konania (adresát neprevzal zásielku, zásielka bola doručená na novú adresu 19. decembra 2005).

Dňa 7. marca 2006 okresný súd opätovne vyzval právneho predchodcu sťažovateľky upraviť petit žaloby a vyjadriť sa ohľadne pripustenia ďalšieho účastníka do konania.

Dňa 31. marca 2006 sťažovateľka predložila návrh na vstup nového žalobcu do konania na miesto doterajšieho žalobcu (v rozsahu zvyšnej časti postúpenej pohľadávky) a s tým súvisiace podklady.

Dňa 12. apríla 2006 právny predchodca sťažovateľky predložil návrh na zmenu účastníka konania a s tým súvisiace podklady.

Dňa 4. mája 2006 sťažovateľka podala opätovne žiadosť o odstránenie prietahov v konaní.

Dňa 18. mája 2006 okresný súd vydal uznesenie, ktorým pripustil vstup sťažovateľky do konania na miesto právneho predchodcu sťažovateľky, ktoré nadobudlo právoplatnosť 16. júna 2006.

Dňa 17. júla 2006 okresný súd určil termín pojednávania na 19. október 2006.

Dňa 19. októbra 2006 uskutočnil okresný súd pojednávanie, ktoré bolo odročené na 14. december 2006.

Dňa 26. októbra 2006 okresný súd vyzval Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo zdravotníctva“) na predloženie podkladov, ktoré predložilo 16. novembra 2006.

Dňa 21. novembra 2006 okresný súd vyzval sťažovateľku na predloženie vyjadrenia (sťažovateľka ho predložila 5. decembra 2006 a 7. decembra 2006), ako aj ministerstvo zdravotníctva na predloženie podkladov.

Dňa 14. decembra 2006 uskutočnil okresný súd pojednávanie, na ktorom rozhodol rozsudkom. Dňa 8. januára 2007 podala žalobkyňa proti uvedenému rozhodnutiu odvolanie a 24. januára 2007 bol spis postúpený krajskému súdu za účelom rozhodnutia o odvolaní.

III.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Sťažovateľka sa sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov..., ako aj práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

„Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu“ (IV. ÚS 253/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni uvedený stav právnej neistoty.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 OSP ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá.

Samosudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitost' veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

1. Predmetom konania, v ktorom s'ťažovateľka namieta zbytočné priet'ahy, je zaplatenie sumy z dôvodu bezdôvodného obohatenia vzniknutého z neplatného právneho úkonu, a to povolenia k inkasu ako súčasť ručiteľského vzťahu zabezpečujúceho záväzok z úveru. Vec možno hodnotiť ako právne a fakticky zložitú.

Doterajší zdĺhavý priebeh konania však nemožno pripísať na vrub uvedenej právnej a faktickej zložitosti veci, čo vyplýva zo záverov ústavného súdu uvedených v bode 3.

2. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania s'ťažovateľky, a jej právneho predchodcu ako účastníka súdneho konania, dospel ústavný súd k záveru, že právny predchodca s'ťažovateľky výraznou mierou prispel k predĺženiu doterajšej doby konania. Jeho činnosť nebola v súlade s § 101 ods. 1 OSP, pretože vo viacerých prípadoch nereagoval na výzvy súdu a neposkytol súčinnosť potrebnú pre dosiahnutie účelu konania (až po opätovných výzvach súdu predložil úpravu návrhu na vydanie predbežného opatrenia, ako aj zmluvu). K zbytočným priet'ahom došlo aj v dôsledku jeho správania v súvislosti so splnením poplatkovej povinnosti, keď napriek rozhodnutiu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov a výzve súdu na jeho zaplatenie zaplatil súdny poplatok až po tom, čo súd zastavil konanie z dôvodu jeho nezaplatenia. Na ťarchu právneho predchodcu s'ťažovateľky treba pripísať aj jeho pasivitu v prípade dvoch žiadostí o odročenie pojednávania z dôvodov subjektívneho charakteru (v prvom prípade žiadosť novej právnej zástupkyne o odročenie pojednávania z dôvodu, že sa „*nestihla s vecou*

oboznámiť“, v druhom prípade žiadosť právnej zástupkyne o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie pojednávania a študijných povinností).

3. Tretím hodnotiacim kritériom, uplatnením ktorého ústavný súd zisťoval, či došlo k porušeniu základného práva sťažovateľky na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, bol postup okresného súdu.

Pri vymedzení obdobia podliehajúceho posúdeniu namietanej protiústavnosti ústavný súd vychádzal zo svojej predchádzajúcej judikatúry (I. ÚS 52/01, IV. ÚS 222/03), podľa ktorej možno uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prietáhov aj pre štádium, ktoré predchádzalo zmene účastníka konania podľa § 92 ods. 2 a ods. 3 OSP. Návrh na začatie konania podal právny predchodca sťažovateľky, k procesnoprávnemu nástupníctvu (sukcesii) sťažovateľky došlo na základe singulárnej sukcesie (postúpením pohľadávky, ktorá je predmetom konania), ústavný súd teda nemal pochybnosť o tom, že sťažovateľka môže uplatňovať právo na konanie bez zbytočných prietáhov aj pre štádium, ktoré predchádzalo uvedenej zmene.

Ústavný súd zistil, že k zbytočným prietahom došlo nielen nečinnosťou okresného súdu, ale aj jeho nesprávnou a neefektívnou činnosťou.

Na neprimeranú dĺžku konania malo vplyv už obdobie nasledujúce hneď po podaní návrhu, keď v dôsledku postupu okresného súdu vznikli dva spory o príslušnosť; v prvom prípade miestnu (2. júla 1999 postúpil okresný súd z dôvodu nedostatku miestnej príslušnosti vec Okresnému súdu Bratislava I), v druhom prípade vecnú (17. januára 2001 postúpil okresný súd z dôvodu nedostatku vecnej príslušnosti vec krajskému súdu). V oboch prípadoch bol postup okresného súdu nesprávny, pretože rozhodnutím krajského súdu (23. novembra 1999) bola určená jeho miestna príslušnosť a rozhodnutím najvyššieho súdu (29. marca 2001) aj jeho vecná príslušnosť. Za zbytočné prietahy v tomto období nesie teda zodpovednosť okresný súd.

V priebehu konania sa tiež vyskytli početné obdobia nečinnosti okresného súdu, keď tento nekonal bez akejkoľvek zákonnej prekážky. Ide o obdobia od 24. januára 2002, keď právny predchodca sťažovateľky predložil úpravu návrhu na vydanie predbežného opatrenia do 23. mája 2002, keď okresný súd uskutočnil pojednávanie (nečinnosť takmer 4 mesiace), od 30. októbra 2002, keď právny predchodca sťažovateľky predložil podklady pre účely rozhodnutia o oslobodení od súdnych poplatkov, do 10. februára 2003, keď okresný súd rozhodol o nepriznaní tohto oslobodenia (nečinnosť 3 mesiace), od 1. apríla 2003, keď okresný súd vyzval právneho predchodcu sťažovateľky na zaplatenie súdneho poplatku, do 26. augusta 2003, keď okresný súd zastavil konanie pre nezaplatenie súdneho poplatku (nečinnosť takmer 5 mesiacov), od 31. októbra 2003, keď nadobudlo právoplatnosť uznesenie, ktorým okresný súd zrušil predchádzajúce uznesenie o zastavení konania, do 30. januára 2004, keď okresný súd vyzval právneho predchodcu sťažovateľky predložiť zmluvy (nečinnosť takmer 3 mesiace), od 17. februára 2004, keď právny predchodca sťažovateľky oznámil odstúpenie od zmluvy, do 14. októbra 2004, keď okresný súd uskutočnil pojednávanie (nečinnosť takmer 8 mesiacov). Ide síce o prechodné obdobia nečinnosti krátkodobejšieho charakteru, ktoré však v konečnom dôsledku predstavujú nečinnosť takmer 23 mesiacov.

Zbytočné prietahy boli tiež spôsobené nesprávnou činnosťou okresného súdu v štádiu, keď rozhodoval o zmene účastníka konania v zmysle § 92 ods. 2 a ods. 3 OSP na základe návrhu sťažovateľky z 25. augusta 2005, pretože tomuto návrhu bolo možné bez ďalšieho vyhovieť, okresný súd však pripustil zmenu účastníka až uznesením z 18. mája 2006. Ústavný súd tiež konštatuje, že činnosť okresného súdu od tohto obdobia (pripustenie zmeny účastníka) až do vydania rozsudku 14. decembra 2006 treba považovať za nesústredenú a neefektívnu, okresný súd totiž rozhodol o zamietnutí návrhu sťažovateľky iba z dôvodu nedostatku aktívnej vecnej legitímácie. Podkladom pre toto rozhodnutie boli skutočnosti už skôr dokázané (postúpenie pohľadávky) a ustanovenia právnych predpisov, ktoré súd poznal resp. mal poznať už v čase pripustenia zmeny účastníka (*iura novit curia*).

Ústavný súd pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna činnosť štátneho orgánu (všeobecného súdu) môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov, ak činnosť štátneho orgánu nesmerovala k odstráneniu právnej neistoty ohľadom tých práv, kvôli ktorým sa sťažovateľka obrátila na štátny orgán, aby o jej veci rozhodol.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Cb 163/01 došlo k zbytočným priet'ahom, a tým k porušeniu základného práva sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Vzhľadom na výrok o porušení základného práva sťažovateľky, ako aj na skutočnosť, že namietané konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd zároveň prikázal okresnému súdu v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 23 Cb 163/01 ďalej konal bez zbytočných priet'ahov.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha.

Podľa § 56 ods. 5 citovaného zákona ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľka v sťažnosti žiadala o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 11 913 000 Sk, ktoré odôvodňuje tým, že len samotné konštatovanie porušenia základného práva sťažovateľky nie je dostatočným zadosťučinením, a to vzhľadom na vecnú neopodstatnenosť dĺžky súdneho konania a výšku v ňom uplatňovaného majetkového nároku, z ktorého 10 % považuje za primerané finančné zadosťučinenie.

Prihliadnuc na rozsah zbytočných prietáhov spôsobených postupom okresného súdu berúc do úvahy skutočnosť, že aj správanie právneho predchodcu sťažovateľky v značnej miere prispelo k predĺženiu doby konania, ústavný súd považoval priznanie sumy 30 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde.

Úhradu trov konania ústavný súd nepriznal, pretože sťažovateľka si trovy konania pred ústavným súdom neuplatnila.

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. marca 2007